

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 768

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

441

P A T R I S T I C I.

442

*Salve uerbi sacra parens,
Flos de spina spina carens,
Flos spineti gloria.*

CCLVIII.

R. 3258

Codex membraneus lat. Sec. cum XI. tum XII. Folior. 189. f. eleganter scriptus, coloribusque illustratus exhibet I. Origenis *Adam. Homilias XXVIII. in Librum Numerorum*, manu Sec. prioris, e versione Rufini, et cum huius Praefatione, licet ambigue praescripta sit *Praefatio Origenis*. Hanc Elenchus excipit, qui non nisi XXVII. numerat *Homilias*, cuius ratio est, quod in Opere ipso ultimae duae in unam contractae sunt. Itaque nihil prorsus in Codice deest. Titulus Operis: *Incipit Expositio Origenis In Librum Numeri*. Initium: *Diuinis numeris non omnes digni sunt &c.* Textus collatus cum Edit. Maur. T. II. Paris. 1733. p. 275. f. utcumque castigatus est, imo habet, quae tacitus praeterire nequeo. Rufini Praefationem Ruæius editor inscripsit ad *Ursacium*; legit enim in decursu: *te quoque ipso in quam plurimis iuante, Ursaci, nostrum laborem, dum nimis cupidus pueruli notarii tardum putas esse ministerium. Ast ego lego: te quoque ipso in quam plurimis iuante ursacii nostri laborem. dum nimis cupidus es, pueruli &c.* Ut igitur *Ursacius pueruli Notarii* nomen, Praefatio vero ad *Donatum*, quem in principio adpellat, directae esse videatur. Praeterea paene

*Nos spinetum, nos peccati
Spina sumus cruentati,
Sed tu spina nescia. &c.*

malim, quod *Italiae solum Siculo* dirimit pro ubi — dirimitur, item *sensus alienos captare* pro *aptare*, item *explanationum libris* pro *explicationum*, et *fructum in profectu legentium* ponat pro *in profectum promat*. Dein *Homil. I. mulieres educuntur* pro *deducuntur*, item *uirtus israelitica* pro *virtus in Israelita*, item *Innumerati enim apud Salomonem* pro *Innumeri &c.*

II. fol. 136. manu Sec. XII. *Incipit prologus hieronimi presbyteri in expositionem ecclesiasticis*. Ita nempe: *Memini me ante hoc ferme quinquennium &c.* Ut edit. Vallars. T. III. col. 381. cui Codex noster cum primis consentit. Noto tamen in Operis ingressu legi *prophetiam Christi et ecclesie continentes pro ad prophetiam Christi et ecclesiae pertinentes*, dein pro *Logica vel Theorica haberi Theologiam*, item pro *regni proprii merito vindicatur vel indicatur vel iudicatur auctoritas scriptum esse regni proprii metropolis uendicatur auctoritas*. Non absone, si *to metropolis gignendi casu sumatur*; dixerat enim paullo ante *Hieronymus de Metropolitibus, hoc est, habitatoribus Ierusalem &c.*

CCLIX.

Codex membraneus lat. Sec. R. 3063 XII. Folior. 131. f. per duas columnas eleganter exaratus, minio distin-

E e 3

distinctus, et olim *Montis Pomarii*, vulgo *Baumgartenberg*, Monasterii Ord. *Cist.* in *Austria* super. ab seculo, curaue Codicum *mss.* in primis laudandi *Origeniana* continet, quae refero: I. *Expositio Origenis*. In Symbolum videlicet Apostolorum hoc ingressu: *Credo in Deum Patrem omnipotentem. Bene incipit a credulitate confessio: quia sic et beatus paulus expressit. Corde creditur ad iusticiam. ore autem confessio fit ad salutem. Credo ergo in deum patrem omnipotentem deum ingentem. qui ortus a nullo est. a nullo conceptus. deum inuisibilem. quem nullus oculus carnalis uidere potest &c.* Ita per Fidei articulos fit progressio. De primo Homine legas: *Aspice quia terra erat mater eius & uirgo erat. Uirginem terram esse diximus. quia necdum sententiam dampnationis acceperat. ut spinas et tribulos germinaret. nec ab humano sanguine. aut alicuius sepultura uiolata fuerat. Ad quod redit Autor, dum de Christi tentatione ait: Par enim erat. ut qui uirginis filium uicerat. a filio uirginis uinceretur. Demum col. 10. concludit: Ipsi uero apostoli cum essent congregati in unum propter metum iudeorum ante quam diuiderentur in terris. ut eis a domino iussu fuerat inspirante spiritu sancto singula capitula protulerunt quae postea futurę ecclesię per uniuersas prouincias tradiderunt dicentes. Credo in deum patrem omnipotentem. Inspeci haud obiter Origenis Opera. Nulla huiusmodi Symboli *Expositio*. Video tamen in *Possessini**

Apparatu S. T. II. Adpend. p. 87. inter Codices graec. *Biblioth. Heidelberg. n. CCLXXIX.* notari *Origenis Sermonem de Catechesi.* Quid si hic Versionis nostrae foret ἀρχαῖος? *Sermonem* illam dici posse, vel haec probant: *Hec in uobis maneat fides. hoc depositum custodite karissimi &c.* Versionem esse, satis docet scriptio- nis indoles, neque obstant *Loca Scripturae ad Vulgatam expressa; huic enim adcommodare facile potuit Interpres. Denique ad Origenis aetatem pertinere posse Tractatum, evincunt illa, quibus non semel Christianos contra Gentiles, Judaeos et Haereticos praemunit. Itaque Codex mox citatus nodum solvere possit.*

II. fol. 3. p. 2. sequitur *Omelia prima in leuiticum.* Ita: *Sicut in nouissimis diebus verbum dei ex maria &c.* cum reliquis XVI. pro- ut extant edit. *Maur. Paris. 1733. T. II. col. 184. f.* quacum etiam Textus praeclare consentit. Monendus tamen est Lector post fol. 48. excidisse nobis membranas *Homiliae VIII.* partem maximam continentes, scilicet a verbis: *Ubi autem venit plenitudo temporis misit deus — usque ad verba: Post omnia etenim quae pro purificato celebrata sunt &c.*

III. fol. 80. p. 2. Incipiunt capitula *omeliarum orienis* (sic) *adamantii in ihesu nave.* Licet *Homiliae* tantum XXVI. numerentur, Capitulare tamen istud ad XXX. ascendit, quia in eo quorundam Capitum seu *Homiliarum* Inscriptio in plura Puneta diuisa est. Po.

Postea: *Incipit prefacio Sancti Hieronimi presbyteri ad chromatium de expositione origenis in ihesu Naue.* Pro Hieronymo rescribe ejus *ἀνταγωνιστὴν* Rufinum; is enim interpretis est. Textus harum Homiliarum collatus cum Edit. cit. a col. 396. minus correctus est. Praeterea fol. 88. p. 2. *Homil. IV.* rursus membrana nobis deperiit a verbis: *descendit de celo et dat huic* — usque ad verba *Homil. V. salutarem et susipientibus sacramenta uerbi dei &c.*

CCLX.

U. 82 Codex membraneus lat. Sec. XIII. Folior. 47. 4. bene exaratus et rubricis distinctus, olimque a *Joh. Fabro* Ep. *Vien.* donatus Collegio suo ad *D. Nicolaum*, ut typis expressa Nota anni 1540. praemonet, orditur ab hoc Titulo: *Incipit Liber origenis de singularitate clericorum.* Initium est: *Emiseram quidem vobis ante tempus epistolam filii karissimi &c.* et finis: *Hec agite. et deus pacis et dilectionis erit uobiscum. Amen.* Dixi de hoc alias ad *Cyprianum*, alias ad *Augustinum* relato Opusculo *Vol. I. P. I. col. 827.* Adhaeret illi in Exemplo praesenti *Origenis* Locus in *Genesin*: *Nemo qui eger est animo et languidus in operibus — Opera namque sunt que commendant hostiam deo.*

II. fol. 18. *Incipit liber S. Hilarii ad constantium imperatorem tunc hereticum.* Sic: *Tempus est*

loquendi. Quia iam tempus praeterit tacendi &c. Adest *Additamentum* sumtum de *L. II. de Trinitate*, ut in *Exemplis* adlatis *Vol. I. P. I. col. 634.* et seqq. In Edit. *Maur. Paris. 1693.* habetur col. 1237.

III. fol. 24. *Ex epistola s. Hilarii transmissa ad constantium.* Non est Excerptum, sed integer Libellus, unde Librarius fortasse scribere debebat: *Exemplar Epistolae.* Incipit: *Benignifica Natura Tua Domine Beatissime &c.* et finit: *de se loquitur ipsa sententia.* Ut *Vol. suprac.* et Edit. col. 1217.

IV. fol. 25. p. 2. *ἀντιρρητικός* Ejusdem Libellus II. ad eundem. Incipit: *Non sum nescius Piiissime imperator quæ de nonnullis &c.* et finit: *ab ea iuxta ista non dissonans.* ut *Vol. suprac.* et Edit. col. 1225. Inscriptio miniata: *Liber II. Ejusdem Ad Eundem Quem In Constantinopolim ipse tradidit*, in Codice primum fol. 28. subpleta est. Subjuncti sunt his VII. Loci *Hilarii* promti ex ejus LL. contra *Auxentium*, de *Trinitate*, et de *Synodis*.

V. fol. 29. Excerpta numerosa ex Operibus *S. Ambrosii*, videlicet de *Spiritu s. Incarnatione*, *Fide*, de *Joseph*, *Bono Mortis*, *Apologia David*, de *Patriarchis*, de *Exequiis Fratris*, de *Paradiso*, in *Lucam.* Exemplar satis castigatum nactus erat ignotus Deflorator.

Fol. 47. Versiculi quidam, quorum en Specimina. De *Cruce*:

Quat-